Príloha:

Pripomienky a okruh otázok k *Reforme súdnej mapy*: **Predsedníčka OS Ružomberok**

1. Prečo v navrhovanej súdnej mape chýbajú merateľné ciele?

Kľúčovým cieľom návrhu súdnej mapy je zabezpečiť minimálne troch špecializovaných sudcov/tri špecializované senáty v každej z hlavných súdnych agend (rodinná, civilná, trestná, obchodná a správna) v súdnom obvode. Merateľným ukazovateľom dosiahnutia tohto cieľa je počet špecializovaných sudcov/senátov na každú z hlavných súdnych agend. Tento merateľný ukazovateľ určuje potenciálnu veľkosť súdneho obvodu a v konečnom dôsledku aj celkový počet súdnych obvodov.

2. Prečo ste neprišli s dátami o "súde optimálnej veľkosti"? Zaoberali ste sa tým, že po zavedení súdnej mapy budeme mať nadpriemerne veľa obyvateľov na jedného sudcu?

Návrh pracuje s kritériom minimálnej veľkosti súdneho obvodu, resp. súdu, kde musí byť pre účely špecializácie zabezpečený počet minimálne troch špecializovaných sudcov/senátov v každej z hlavných súdnych agend. Optimálna veľkosť súdneho obvodu, resp. súdu je tá, ktorá toto kritérium splní. Zmeny súdnych obvodov v novej súdnej mape sa preto nedotkli 11 súčasných prvostupňových súdnych obvodov, ktoré splnili toto kritérium. Dotkli sa však zvyšných 43 súčasných prvostupňových súdnych obvodov, kde kľúčové kritérium špecializácie bolo možné dosiahnuť len zlučovaním, a teda zväčšovaním súdnych obvodov na konečný počet 19.

Návrh súdnej mapy nemení celkový počet sudcov (s výnimkou správneho súdnictva, kde sa dokonca predpokladá nárast). Počet sudcov neklesne a počet obyvateľov na sudcu sa nezvýši. Dátami o súde optimálnej veľkosti (resp. o optimálnom nápade vecí na sudcu), ako aj inými súvisiacimi témami sa na základe odporúčaní organizácie CEPEJ zaoberali pracovné skupiny k špecializácii súdov a sudcov a k súdnej mape v roku 2018 a 2020. Závery pracovných skupín boli použité ako základ pre návrh súdnej mapy. Podľa zverejňovaných štatistík organizácie CEPEJ má Slovenská republika viac ako 20 sudcov na 100 tis. obyvateľov. Nachádza sa na 31. mieste zo 49 krajín (CEPEJ, 2018), ktoré dáta poskytujú. Na prvom mieste sa nachádza UK.

Graf č. 1: prehľad počtu sudcov na 100 tis. obyvateľov

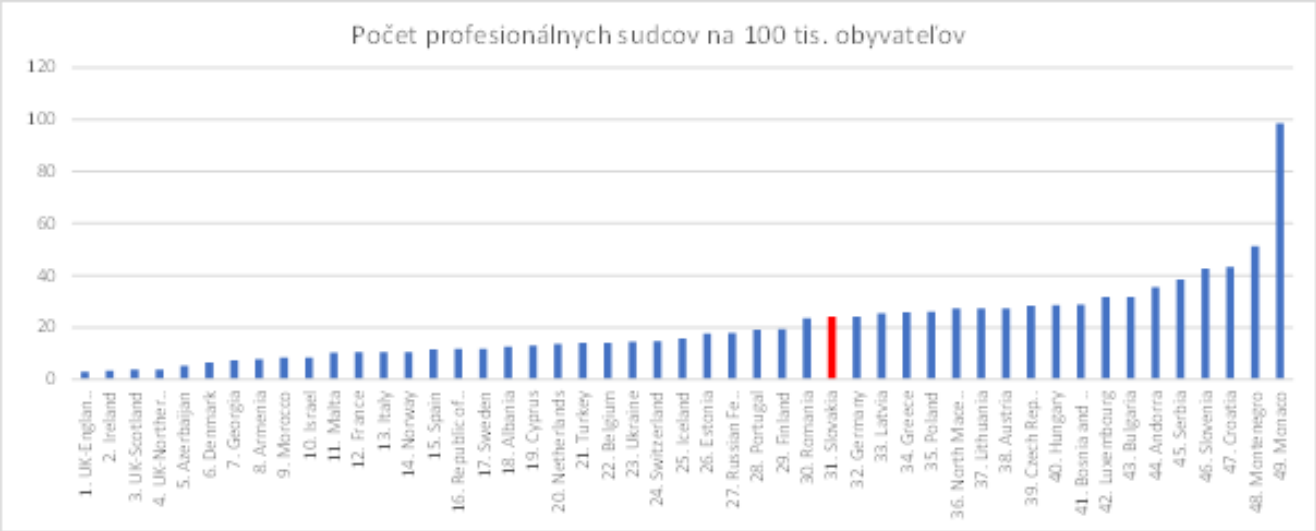

Zdroj: CEPEJ

Na doplnenie dávame do pozornosti prehľad o nápade vecí na sudcu v súčasných a navrhovaných súdnych obvodoch uvedený v prílohe č. 3 aktualizovaného materiálu Odporúčania_pre_tvorbu_novej_súdnej_mapy_verzia_3.0 zverejneného na podstránke Súdna_mapa webového sídla ministerstva tu.

3. Ako bude určená príslušnosť súdov v trestnom konaní pri obzvlášť závažných zločinoch, ktoré boli v OS v sídle kraja?

Pri obzvlášť závažných zločinoch ("prvohlavových"), kde je aktuálne príslušnosť na OS v sídle kraja (8), sa príslušnosť prenesie na tri prvostupňové súdy v sídle navrhovaných odvolacích súdov (TT, BB, PO) a na Mestský súd v Bratislave a Mestský súd v Košiciach (pozri tiež dokument Zmeny_zákonov_v_kocke zverejnený na podstránke Súdna_mapa webového sídla ministerstva tu alebo kompletný materiál v aktuálnom medzirezortnom pripomienkovom konaní).

4. Aké všetky faktory ste zohľadňovali pri otázke, či bude prvostupňový súd v Ružomberku alebo Liptovskom Mikuláši? Brali ste do úvahy aj sieť prokuratúr?

Pri odporúčaní centra obvodu sa zohľadňovali tieto kritériá:

- dostupnosť súdu,
- hierarchický stupeň sídla (mesta),
- hospodárska funkcia sídla,
- počet obyvateľov + dochádzka obyvateľov za prácou.

Zdroje dát pre vyššie uvedené ukazovatele: počet obyvateľov a dochádzka - vlastné prepočty a mapy z údajov získaných zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011 (SODB 2011), ŠÚ SR; cestná sieť z projektu OpenStreetMap, stav k novembru 2019; hierarchický stupeň a hospodárska funkcia: O. Bašovský – A. Švecová (MŽP, 2002). Po zohľadnení hodnôt vyššie uvedených ukazovateľov možno mesto Liptovský Mikuláš považovať za centrum obvodu. Vyššie hodnoty dosiahlo v ukazovateli hierarchický stupeň sídla a počet obyvateľov spolu s obyvateľmi dochádzajúcimi za prácou.

Pokiaľ ide o sieť prokuratúr, nevytvárame žiadne nové sídlo súdu, kde by prokuratúra dnes nebola. Ministerstvo nemení sústavu prokuratúry, ale „odpája“ ju od sústavy súdov. Niet racionálneho dôvodu na to, aby sa sústava prokuratúry vždy a za každých okolnosti stotožňovala so sústavou súdov.

5. Jedným z benefitov súdnej mapy má byť odstavenie korupčných väzieb. Tie sa však objavujú najmä na väčších súdoch.

Faktory súvisiace s odstraňovaním korupčných väzieb nevstupovali do rozhodnutí o zlučovaní obvodov či návrhov centier.

Pretrhanie možných korupčných väzieb nie je hlavným cieľom navrhovanej súdnej mapy. Ide o sekundárny dôsledok, ktorý sa dá predpokladať najmä pri zväčšenom počte špecializovaných sudcov zaradených do náhodného prideľovania vecí v novonavrhovaných zväčšených súdnych obvodoch, ktorým sa prispôsobilo určenie sídla obvodu.

Cieľom reformy justície je mať efektívne a kvalitné súdy. To, že sa popri tom pretrhnú aj možné korupčné väzby, pretože sa zmení organizácia súdov, sa javí ako pozitívny sprievodný efekt reformy bez ohľadu na súd, región či obvod.